

1281 / 12822
0207 2018

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea alin. (3) al art. 25 din Legea educației naționale nr. 1/2011*, inițiată de domnul senator PSD Constantin-Bogdan Matei și un grup de parlamentari PSD (**Plx. 157/2018**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 25 alin.(3) din *Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul ca, pentru copiii cu dizabilități locomotorii să se achiziționeze elevatoare sau procesul instructiv educativ să se desfășoare, în mod obligatoriu, într-o sală de clasă la parterul unității, în vederea integrării acestora în învățământul cu frecvență.

II. Observații

1. Dreptul la educație al tuturor persoanelor cu cerințe educaționale speciale este garantat de *Legea nr. 1/2011*. Învățământul special și special integrat sunt parte componentă a sistemului național de învățământ preuniversitar.

Învățământul special și special integrat, organizat pentru persoanele cu cerințe educaționale speciale sau alte tipuri de cerințe educaționale, stabilite prin ordin al ministrului educației naționale se realizează pentru toate nivelurile de învățământ, diferențiat, în funcție de tipul și gradul de deficiență.

2. *Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, reglementează, la art. 18, dreptul persoanelor cu handicap în cadrul procesului de învățământ, indiferent de nivelul acestuia, la dotarea cu echipament tehnic adaptat tipului și gradului de handicap și utilizarea acestuia, precum și la adaptarea mobilierului din sălile de curs.

De asemenea, legea specială dedică un întreg capitol *Accesibilității*, relevantă în acest sens fiind obligația autorităților publice de a promova și implementa conceptul *Acces* pentru toți, cu scopul de a împiedica crearea de noi bariere și apariția unor noi surse de discriminare, precum și obligativitatea adaptării clădirilor de utilitate publică conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap (art. 62 din *Legea nr. 448/2006*).

Obligația prevăzută este întărită de prevederea privind sancționarea cu amendă de la 6.000 lei la 12.000 lei, de către inspectorii sociali, a nerespectării prevederilor referitoare la asigurarea accesibilității.

Mai mult decât atât, *Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007*, ratificată de România prin *Legea nr. 221/2010*, abordează accesibilitatea atât ca pe un principiu, cât și ca pe o obligație. Astfel, odată cu ratificarea Convenției, pentru a da persoanelor cu dizabilități posibilitatea să trăiască independent și să participe pe deplin la toate aspectele vieții, România și-a asumat obligația de a lua toate măsurile adecvate pentru a asigura acestor persoane accesul, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, la transport, informație și mijloace de comunicare, inclusiv la tehnologiile și sistemele informatice și de comunicații și la alte facilități și servicii deschise sau furnizate publicului atât în zonele urbane, cât și rurale. Aceste măsuri, care includ identificarea și eliminarea obstacolelor și barierele față de accesul deplin, trebuie aplicate, printre altele, la clădiri, drumuri, mijloace de transport și alte facilități interioare sau exterioare, inclusiv școli, locuințe, unități medicale și locuri de muncă.

De asemenea, România trebuie să ia măsuri pentru accesibilizarea facilităților serviciilor deschise publicului sau oferite acestuia și să se asigure că

acestea țin cont de toate aspectele legate de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități.

Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” 2016-2020 și Planul operațional privind implementarea acesteia, aprobate prin *Hotărâre a Guvernului nr. 655/2016*, au ca principal obiectiv general promovarea accesibilității în toate domeniile vieții pentru asigurarea exercitării de către persoanele cu dizabilități a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Accesibilitatea reprezintă, în egală măsură, o obligație generală și un domeniu specific de intervenție privind mediul fizic, transportul public, informația și mijloacele de comunicare, inclusiv tehnologiile și sistemele informatice și de comunicații, precum și alte facilități și servicii deschise sau furnizate publicului, în zone urbane sau rurale.

La nivel național există o serie de politici și reglementări care susțin, în general, accesibilitatea și protecția împotriva discriminării pe criterii de dizabilitate. Totuși, nevoile persoanelor cu dizabilități sunt diferite și necesită o atenție suplimentară din partea factorilor de decizie politică și de reglementare, în special cu privire la asigurarea tuturor condițiilor necesare pentru a da acestora posibilitatea de a se bucura pe deplin de toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Având în vedere toate aceste aspecte, raportat la obligațiile asumate de România odată cu ratificarea Convenției, referitoare la asigurarea accesibilității, nu considerăm oportună o modificare legislativă cu privire la instituirea obligației instituției de învățământ de a distribui sălile de clasă la parterul clădirii în cazul în care sunt școlarizate persoane cu dizabilități, mai ales în contextul în care cadrul legislativ național (*Legea nr. 448/2006*) reglementează atât obligația pentru asigurarea accesibilității, cât și, mai ales, sancționarea nerespectării acestei obligații.

3. Semnalăm și faptul că propunerea legislativă este dedicată copiilor cu dizabilități locomotorii, generând un caracter discriminatoriu. Potrivit *Legii nr.448/2006*, gradele de handicap sunt ușor, mediu, accentuat și grav, iar tipurile de handicap sunt fizic, vizual, auditiv, surdocecitate, somatic, mintal, psihic, HIV/SIDA, asociat, boli rare.

Textul legii nu distinge între persoanele cu handicap. Având în vedere aceste aspecte și ținând seama de regula potrivit căreia *unde legea nu distinge, nici noi nu trebuie să distingem (ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus)*, nu se poate restrânge aplicarea textului care a fost formulat general. Generalitatea formulării duce la generalitatea aplicării. Norma juridică trebuie interpretată în sensul aplicării, nu în sensul înlăturării aplicării ei.

4. Nu în ultimul rând, precizăm că, întrucât adoptarea măsurilor de achiziționare a elevatoarelor pentru copiii cu dizabilități locomotorii conduce la creșterea cheltuielilor bugetare, era necesar să se respecte prevederile art.15 din *Legea privind finanțele publice nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare*, și ale art.15 din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată, cu modificările ulterioare*, potrivit cărora, în cazul propunerilor de introducere a unor inițiative legislative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, este necesar să se prevadă sursele de acoperire a majorării cheltuielilor bugetare și să se prezinte declarația potrivit căreia aceste majorări sunt compatibile cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

5. În ceea ce privește propunerea inițiatorilor privind obligativitatea procesului instructiv-educativ pentru elevii cu dizabilități locomotorii într-o sală de clasă la parterul unității de învățământ, considerăm că nu se impune modificarea *Legii nr. 1/2011*, acest aspect putând face obiectul unor reglementări din legislația subsecventă.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Viorica DÂNCILĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului deputat **Liviu Nicolae DRAGNEA**

Președintele Camerei Deputaților